

คำวินิจฉัยของ นายจุ่มพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๔/๒๕๔๕

วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๕

เรื่อง พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗ มาตรา ๑๖ (๓) มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตรี มาตรา ๓๐ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

ศาลจังหวัดมีนบุรีส่งคำร้องของผู้ร้องซึ่งเป็นจำเลยในคดีแพ่งหมายเลขคดีที่ ๔๘๙/๒๕๔๓ ของศาลจังหวัดมีนบุรี เพื่อขอให้ศาลมีนบุรีพิจารณาอนุมัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๖ (๓) มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตรี มาตรา ๓๐ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า กองทุนรวมเอเชียรีคอดเฟอร์ ๑ เป็นโจทก์ฟ้องบริษัท ชาฟารีเวลเดอร์ จำกัด (มหาชน) เป็นจำเลย ในความผิดฐานผิดสัญญาภัยมิเงินซื้อขายและโอนสิทธิเรียกร้องเป็นคดีแพ่งหมายเลขคดีที่ ๔๘๙/๒๕๔๓ ว่า จำเลยได้ภัยมิเงินจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ นครหลวงเครดิต จำกัด (มหาชน) และได้รับเงินคืนครบแล้วในวันทำสัญญาภัยเงินต่อมากратวงการคลังได้มีคำสั่งให้ระงับการดำเนินกิจการของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ นครหลวงเครดิต จำกัด (มหาชน) และคณะกรรมการองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงินได้เข้าควบคุมดำเนินการแทนและทำการขายทรัพย์สินเพื่อชำระบัญชีของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ดังกล่าว โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) ได้ข่ายสินเชื่อ ตราสารหนี้ สิทธิเรียกร้อง ตราสารและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเงินกู้ที่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ นครหลวงเครดิต จำกัด (มหาชน) ให้ภัยมิเงินแก่จำเลยในคดีนี้ ให้แก่โจทก์

โจทก์จึงได้รับโอนหักภาษีและหนี้ที่ของเจ้าหนี้เดิม คือ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ นครหลวงเครดิต จำกัด (มหาชน) มาทั้งหมด โจทก์ได้มีหนังสือแจ้งให้จำเลยชำระหนี้ต่อโจทก์ แต่จำเลยเพิกเฉย โจทก์ จึงฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้

จำเลยยื่นคำให้การต่อสู้คดีและโต้แย้งว่า กระทรวงการคลังได้สั่งปิดกิจการบริษัทเงินทุน บริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทหลักทรัพย์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และ ปรส. ได้นำสิทธิเรียกร้องต่างๆ ออกประมูลขายโดยไม่ยินยอมให้ลูกหนี้เข้าร่วมประมูล และเร่งรัดให้มีการประมูลขาย โดยไม่แยกหนี้ดี หนี้เสียออกจากกันเสียก่อน เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย แม้กระทรวงการคลังและ ปรส. จะอ้างว่าได้กระทำการโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗ มาตรา ๙ มาตรา ๑๖ (๓) มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตรี และมาตรา ๓๐ จัตวา และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔ แต่บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวก็ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญว่าด้วยศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล การออกกฎหมายให้มีผลใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่ง หรือบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม การจำกัดสิทธิในทรัพย์สินและการจำกัดเสรีภาพในการแข่งขันโดยเสรี ตามมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ดังนั้น บทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงใช้บังคับ ไม่ได้ ขอให้ศาลจังหวัดมีบุรีส่งคำตो้แย้งดังกล่าวไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

พิเคราะห์แล้ว ที่ผู้ร้องอ้างว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗ มาตรา ๙ มาตรา ๑๖ (๓) มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตรี และมาตรา ๓๐ จัตวา ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหลายมาตราหนึ่น เห็นว่า ในกรณีที่มีความจำเป็น หรือเร่งด่วนรัฐก็สามารถออกกฎหมายซึ่งมีลักษณะเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพบางประการของบุคคลได้ โดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ วรรคสอง ซึ่งบัญญัติว่า “การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศไทย ฯลฯ” เมื่อปรากฏว่าก่อนออกพระราชกำหนดฉบับนี้ สถานะทางเศรษฐกิจและการเงินของประเทศไทยในภาวะวิกฤติรัฐบาลจึงมีความจำเป็นต้องออกพระราช

กำหนดดังกล่าว ในลักษณะของการแก้ไขบัญหาสถาบันการเงินอย่างเป็นระบบตามแนวทางสากล เพื่อรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศอันเป็นข้อยกเว้นที่รัฐสามารถออกกฎหมายให้กระทำได้ โดยชอบตามบทบัญญัติดังกล่าวแม้ว่างกรณีอาจขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแย่งชั้นโดยเสรี อย่างเป็นธรรม” ก็ตาม ดังนั้นบทบัญญัติต่างๆ ตามพระราชกำหนดที่จำเลยอ้างถึงจึงไม่ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตราใดๆ และเหตุผลที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ บทบัญญัติของพระราชกำหนด ที่จำเลยอ้างเหล่านั้น มิได้ก่อให้เกิดภาระหนักที่หรือการสูญเสียสิทธิในฐานะลูกหนี้ตามสัญญาภัยที่จำเลย มีต่อเจ้าหนี้เดิม โจทก์ซึ่งเป็นผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องจากเจ้าหนี้เดิมคงมีสิทธิเพียงเท่าที่เจ้าหนี้เดิม มี ต่อจำเลยเท่านั้น เพราะข้อต่อสัญญาหลายทั้งปวงที่ลูกหนี้อาจยกขึ้นเป็นข้อต่อสัญญาหนี้เดิมได้อย่างไร ลูกหนี้สามารถยกขึ้นเป็นข้อต่อสัญญาโจทก์ ซึ่งเป็นเจ้าหนี้คนใหม่ได้ทั้งสิ้น จึงมิได้ทำให้จำเลยในฐานะ ลูกหนี้เสียเปรียบโจทก์ในเชิงคดีแต่อย่างใด

อาศัยเหตุผลดังที่กล่าวมา จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๖ (๓) มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตรี และมาตรา ๓๐ จัตวา มิได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๑๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐

นายจุ่มพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ